

5. Obserwuj dziecko po powrocie

NIEPOKOJĄCE SYGNAŁY TO M.IN.:

- NAGŁA ZMIANA ZACHOWANIA (WYCOFANIE LUB AGRESJA),
- NIECHĘĆ DO ROZMÓW O WYJEŹDZIE,
- TAJEMNICZOŚĆ W KORZYSTANIU Z TELEFONU,
- SILNY LĘK, WSTYD LUB POCZUCIE WINY.

**NIE MUSISZ
MIEĆ PEWNOŚCI,
ŻE COŚ SIĘ STAŁO.
REAGUJ NAWET WTEDY,
GDY COŚ CIĘ ZANIEPOKOI.**

6. Jak rozmawiać, gdy coś Cię martwi?

- ZADBAJ O SPOKÓJ I POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA.
- NIE OCENIAJ I NIE PRZERYWAJ.
- **POWIEDZ:**
"COKOLWIEK SIĘ WYDARZYŁO, MOŻESZ MI O TYM POWIEDZIEĆ. JESTEM PRZY TOBIE".

PAMIĘTAJ: MASZ PRAWO REAGOWAĆ

**JEŚLI COŚ
CIĘ NIEPOKOI,
ZADZWOŃ:**

800 100 100

Telefon prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę „Telefon dla dorosłych w sprawie bezpieczeństwa dzieci”

22 699 60 52

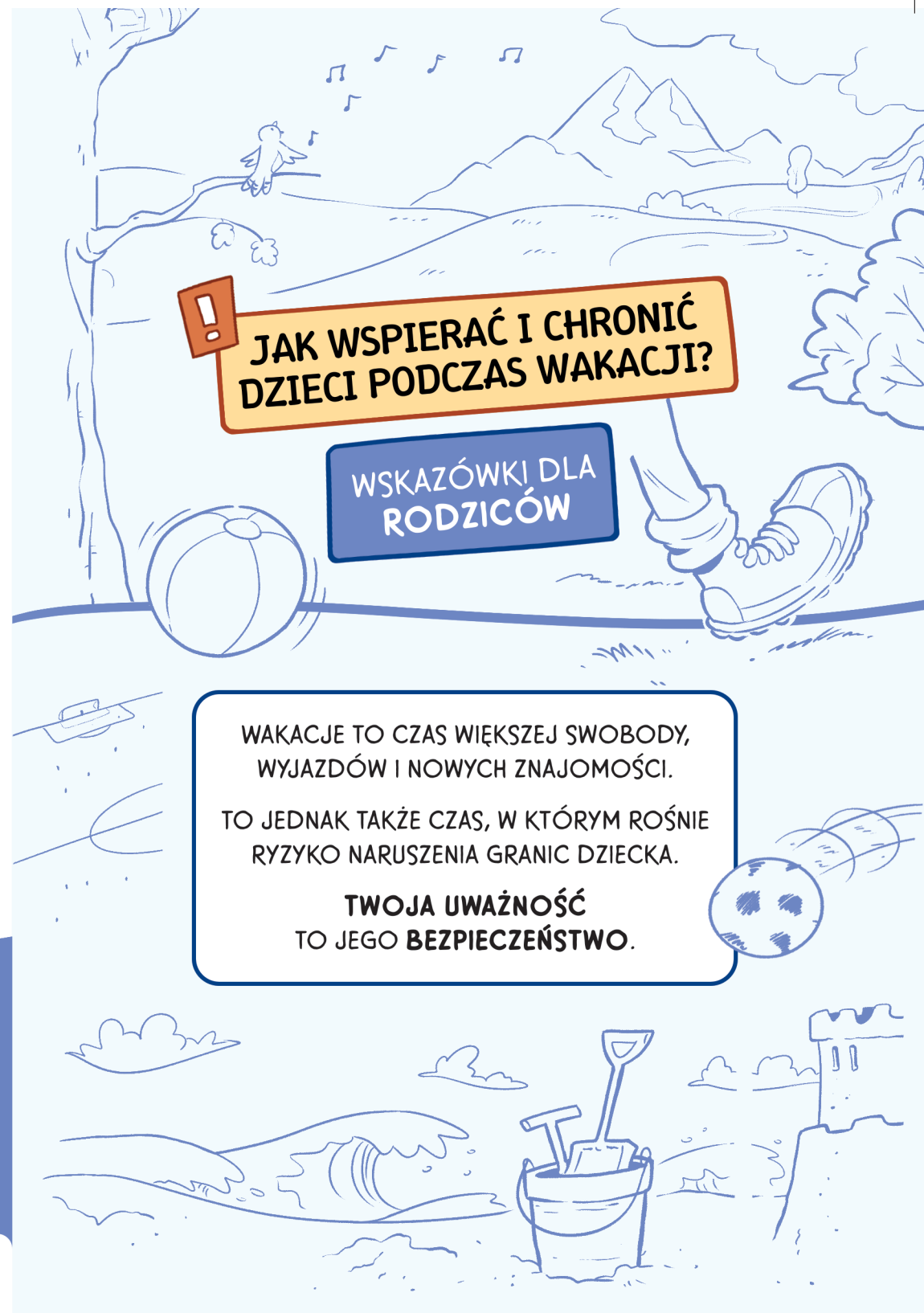
Telefon Państwowej Komisji do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15

112

Numer alarmowy

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE:
Elżbieta Szadura - Urbańska
Joanna Napieraj

ILUSTRACJE:
Konrad Guliński

1. Buduj relację i zaufanie

OCHRONA DZIECKA ZACZYNA SIĘ OD ROZMOWY.

CZĘSTO PORUSZAJ TEMATY:

- **BEZPIECZEŃSTWA:**
ROZMAWIAJ O TYM, ŻE NIKT NIE MA PRAWA **NARUSZAĆ PRYWATNOŚCI** DZIECKA.
- **ZASADY „NIE”:**
UCZ DZIECKO, ŻE MA PRAWO **ODMÓWIĆ KAŻDEMU**, JEŚLI CZUJE DYSKOMFORT.
- **ZGŁASZANIA PROBLEMÓW:**
ZAPEWNIJ, ŻE ZAWSZE MOŻE CI **POWIEDZIEĆ** O TRUDNYCH SYTUACJACH – BEZ STRACHU PRZED KARĄ.

2. Sprawdź organizatora wypoczynku

ZANIM ZAPISZESZ DZIECKO NA OBÓZ LUB KOLONIĘ:

- **ZWERYFIKUJ WIARYGODNOŚĆ:**
SPRAWDŹ ORGANIZATORA W BAZIE WYPOCZYNKU MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ LUB WE WŁAŚCIWYM KURATORIUM OŚWIATY.
- **ZAPYTAJ O STANDARDY:**
CZY KADRA JEST PRZESZKOLONA Z OCHRONY DZIECI?
- **USTAL:**
KTO JEST BEZPOŚREDNIM OPIEKUNEM DZIECKA PODCZAS WYJAZDU?
JAK MOŻESZ KONTAKTOWAĆ SIĘ Z DZIECKIEM?

**BRAK JASNYCH ODPOWIEDZI TRAKTUJ
JAKO SYGNAŁ OSTRZEGAWCZY.**

3. Bądź w kontakcie z dzieckiem

W TRAKCIE WYJAZDU NIE TYLKO KONTROLUJ, ALE PRZED WSZYSTKIM WSPIERAJ.

- **PYTAJ O RELACJE:**
ROZMAWIAJ O NOWYCH ZNAJOMYCH I OPIEKUNACH.
- **SŁUCHAJ INTUICJI:**
REAGUJ, JEŚLI DZIECKO WYDAJE SIĘ SMUTNE, UNIKA ROZMÓW LUB NAGLE CHCE WRÓCIĆ DO DOMU.
- **ZAPEWNIJ WSPARCIE EMOCJONALNE:**
DZIECKO POWINNO CZUĆ, ŻE JESTEŚ PO JEGO STRONIE.

4. Zadbaj o bezpieczeństwo w sieci

INTERNET TO OBSZAR SZCZEGÓLNEGO RYZYKA
(GROOMING, PRESJA NA INTYMNE ZDJĘCIA).

PRZED WYJAZDEM:

- REGULARNIE **ROZMAWIAJ Z DZIECKIEM** O JEGO AKTYWNOŚCI W INTERECIE – **BEZ OCENIANIA I KARANIA.**
- **USTAL Z DZIECKIEM**, ŻE NIE UDOSTĘPNI ZDJĘĆ, LOKALIZACJI ANI DANYCH **OSOBOM POZNANYM ONLINE.**
- **SPRAWDŹ USTAWIENIA PRYWATNOŚCI** W TELEFONIE I MEDIACH SPOŁECZNOŚCIOWYCH.
- **USTAL Z DZIECKIEM**, ŻE BĘDZIE CIĘ INFORMOWAĆ O **NOWYCH ZNAJOMOŚCIACH** NAWIĄZANYCH W SIECI.
- **USTAL**, ŻE DZIECKO INFORMUJE CIĘ O **KAŻDEJ SYTUACJI**, KTÓRA WYWOŁUJE NIEPOKÓJ LUB DYSKOMFORT.

